

Empiricism Educational Research in the Covid 19 Days Principals and Teachers of Science, Thought; Love and Affection

Fereshte Hedayati ^{1*}, Behrooz Rodbaraki ², Nabeollah Hosseinzadeh³

1 PhD in Educational Management, Teacher of research, Mohammadpour research Center, Abbasabad city, Iran

2 PhD in Ethnography, Management of Mohammadpour research Center Abbasabad city, Abbasabad, Iran

3 Master of Geography, Manager Allameh Student Research Center Tonekabon city, Tonekabon, Iran.

* **Corresponding author:** PhD in Educational Management, Teacher of research, Mohammadpour research Center, Abbasabad city, Iran, shadi_hm2007@yahoo.com

Received: 2022-05-22

Accepted: 2022-06-19

Abstract

Disorder caused by the Covid phenomenon 19, It has affected students physically and emotionally. So that the crisis of physical and emotional health has created a new gap in students' academic achievement and has widened the gaps. Love is one of the sweetest feelings that makes it easier to endure hardship and increases resilience. On the other hand, people with a higher proportion of positive emotions tend to develop their mental health; on the other hand, memory and learning are deeply connected with feeling and emotion and cause more attention and concentration. Accordingly, in this study, we seek to investigate the effect of positive emotions and feelings, kindness, love of teachers, and school parents in these difficult coronary conditions on students' mood, motivation, mental health and academic resilience based on empirical evidence. The research method was empirical and the statistical population was rural schools and student research institutes. The results showed that teachers, both inexperienced and experienced, will be effective in counteracting the negative effects of the covid epidemic. And they can save a generation of students from long-term injuries after a corona epidemic.

Keywords: Empiricism, Science, Emotion, School, Resilien

تجربه نگاری آموزشی پژوهشی در ایام کرونایی: مدیران و معلمان علم، اندیشه؛

فرشته هدایتی^{۱*}، بهروز رودبارکی^۲، نبی الله حسین زاده^۳

^۱ دکترای مدیریت آموزشی، دبیرپژوهشسرای دانش آموزی زنده یاد محمدپور، شهرستان عباس آباد، ایران
^۲ دکترای مردم شناسی، مدیر پژوهشسرای دانش آموزی زنده یاد محمدپور شهرستان عباس آباد، عباس آباد، ایران
^۳ کارشناسی ارشد جغرافیا، مدیر پژوهشسرای دانش آموزی علامه شهرستان تنکابن، تنکابن، ایران
* نویسنده مسئول: دکترای مدیریت آموزشی، دبیرپژوهشسرای دانش آموزی زنده یاد محمدپور، شهرستان عباس آباد، ایران

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۳/۲۹

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۳/۰۱

چکیده

اختلال ناشی از پدیده کووید، دانش آموزان را به لحاظ جسمی و عاطفی تحت تاثیر قرار داده است. به طوری که بحران سلامتی جسمی و عاطفی شکاف جدیدی در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ایجاد کرده و شکاف های موجود را تشدید کرده است. محبت از شیرین ترین احساس هاست که تحمل دشواری ها را آسان تر می کند و تاب آوری را افزایش می دهد. افراد با نسبت احساسات مثبت بیشتر تمایل به شکوفا شدن سلامت روان خود دارند؛ و از طرفی دیگر حافظه و یادگیری با احساس و عاطفه پیوند عمیقی دارد و موجب توجه و تمرکز بیشتر می شوند. بر این اساس در این تحقیق در صدد بررسی تاثیر عواطف و احساسات مثبت، مهربانی، عشق ورزی معلمان، و اولیای مدرسه در این شرایط سخت کرونایی بر روحیه، انگیزه، سلامت روان و تاب آوری تحصیلی دانش آموزان بر اساس شواهد تجربی انجام شده می باشیم. روش تحقیق از نوع تجربه نگاری و جامعه آماری مدارس روستایی و پژوهشسرای دانش آموزی بوده است. نتایج نشان داد که معلمان در معکوش کردن تاثیرات منفی ناشی از همه گیری کرونا اثر گذار خواهند بود. پس از همه گیری، معلمان می توانند نسلی از دانش آموزان را از آسیب های دراز مدت نجات دهند

واژگان کلیدی: تجربه نگاری، علم، عاطفه، مدرسه، تاب آوری

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه رویکردی نو در علوم تربیتی محفوظ است.

مقدمه

تفکر و عاطفه دو مولفه اصلی روان، همیشه ذهن بشر را به خود مشغول کرده است. تقریباً با قاطعیت می توانیم بگوییم که وجه تمایز اصلی انسان به عنوان اشرف مخلوقات جهان با سایر حیوانات در همین تفکر و عاطفه است و بدون این دو بشر نمی تواند به حیات انسانی خود ادامه دهد. تفکرات و اندیشه ها انسان ها را از یکدیگر متمایز می سازند و عواطف و هیجانات انسان ها را در سراسر جهان به یکدیگر نزدیک تر نموده و پیوند می دهد. هر فردی تفکر و احساس خاص خودش را دارد و این تفکر و

احساس منحصر به فرد است. هر فردی با افراد دیگر متفاوت فکر می کند و دارای عواطف و احساسات خاص خودش می باشد[۱]. احساس ها خلاصه ای از اطلاعات راجع به محیط اطراف و مجموع مقدار عظیمی از داده ها درباره یک وضعیت هستند. علائمی یا شاخص هایی به شمار می آیند که لازم است تفسیرشان کنیم و از آن بهره ببریم[۲]. زندگی انسان ها پر از رویداد های خوب و بد است. بسیاری از این رویدادهای خوب و بد کوچک هستند و بسیاری از آنها بزرگ و مخلوطی از بزرگ و کوچک هستند. اگر بنا باشد زندگی بهتر شود باید تجارب مثبت

روبرو هستیم که می‌تواند پتانسیل نهفته انسانی را هدر دهد، چندین دهه پیشرفت را تضعیف کند و نابرابری‌های ریشه‌دار را تشدید کند. از آنجاییکه مرکز هر فرآیند آموزشی است رابطه انسانی بین یک دانش‌آموز و یک معلم است؛ و برای یک معلم هدایت آینده‌آموزش و پرورش به معنای مشارکت دانش‌آموزان و حمایت از آنان است. معلمان نمی‌توانند همه مشکلات ناشی از همه‌گیری کرونا در دانش‌آموزان خود را برطرف کنند، اما اقدامات اساسی وجود دارد که آنها می‌توانند انجام دهند. معلمان می‌توانند از دانش‌آموزان خود در طول و بعد از همه‌گیری حمایت عاطفی بیشتری کنند. هدف این است که روحیه دانش‌آموزان خود را با کلمات و زبان بدن که برای همه برانگیزاننده و پذیرنده است بالا ببرند و با توجه به تفاوت‌های فردی از تکنیک‌های مختلف برای یادگیری استفاده کنند. هیچ‌کس انتظار ندارد که معلمان تمام مسئولیت شکل‌گیری آینده‌آموزش و پرورش را بر عهده بگیرند. اما آنها نقش مهمی در کمک به دانش‌آموزان از هر سطح اجتماعی و اقتصادی ایفا می‌کنند تا در این شرایط دشوار کار کنند و بهترین عملکرد خود را ارائه دهند [۴]. چرا که حافظه و یادگیری با احساس و عاطفه پیوند عمیقی دارد؛ آنچه موجب توجه و تمرکز بیشتر و دقیق‌تر می‌شود احساس و عاطفه است. احساس و عاطفه با برجسته‌سازی اهمیت چیزی از میان بی‌شمار چیزهای دیگر سبب می‌شود تا ابتدا انتخاب و توجه به سوی یک نظر، یک نیاز، و یک چیز جلب شود و همین احساس و عاطفه برای ذخیره اطلاعات در حافظه بلندمدت، حافظه پنهان یا حافظه روندی نقش اساسی و محوری دارد. وابستگی تشکیل حافظه و یادگیری به احساس و عاطفه از یک طرف، نقش بی‌بدیل احساس خوبی و بدی چیزها در انتخاب و توجه به پدیده‌های محیطی نیز نشان می‌دهد که احساس و عاطفه در خط مقدم یادگیری، شناخت، آگاهی، کسب مهارت‌های ذهنی و نیز احساس خوشبختی، خوبی، شادابی و نشاط است [۷].

مروری بر پژوهش‌های انجام شده در این زمینه نیز نشان می‌دهد که احساس مثبت و حمایت عاطفی می‌تواند فرآیند یادگیری را تسهیل نماید. آرذا و همکاران (۱۳۹۹) [۸] به بررسی رابطه بین ادراک حمایت عاطفی معلم و تاب‌آوری تحصیلی در دانش‌آموزان مقطع متوسطه اول شهرستان آمل پرداختند. نتایج نشان داد که تاب‌آوری تحصیلی دانش‌آموزان به گونه مستقیم از راه ادراک حمایت عاطفی معلم قابل پیش‌بینی است و حمایت از دانش‌آموزان تاب‌آوری آنان را افزایش خواهد داد. افضلی و همکاران (۱۳۹۸) [۹] به بررسی دیدگاه معلمان، والدین، مشاوران مدارس و دانش‌آموزان نسبت به مولفه‌های مدرسه تاب‌آور پرداختند. نتایج نشان داد که معلمان دلسوز، مشوق، و حامی که

و خوب فرد نسبت به تجارب منفی برتری پیدا کند. البته این حقیقت به این معنی نیست که در آینده بدی‌ها بر خوبی‌ها برتری پیدا می‌کنند و جهان پر از بدی می‌شود. بلکه بدین معنی است که یک حادثه بد تاثیر بیشتری بر فرد و جامعه دارد تا یک حادثه خوب [۱]. به زعم فردریکسون^۱ (۲۰۰۱) احساسات مثبت، مجموعه افکار و اعمال افراد را گسترش می‌دهد. حتی اگر احساسات مثبت حالت‌های عاطفی کوتاه مدت نیز باشند به طور خاص در ابعاد فیزیکی، روانی، شناختی و اجتماعی افراد اثرات مثبت طولانی مدت دارند [۳]. همچنین آیسن^۲ (۲۰۰۸) بیان می‌کند که بر اساس نظریه عصب‌روانشناختی، زمانی که افراد حالات عاطفی مثبت را تجربه کنید، ترشح دوپامین در نواحی خاصی از مغز به وجود خواهد آمد و این انتقال دهنده عصبی مسئول افزایش عملکرد با توجه به بسیاری از وظایف شناختی مربوط به حافظه فعال، حافظه رویدادی و تفکر خلاق است. یافته‌های اخیر نیز نشان می‌دهد افراد با نسبت احساسات مثبت بیشتر (مثلاً ۳ احساس مثبت در مقابل ۱ احساس منفی) تمایل به شکوفا شدن سلامت روان خود دارند [۳]. لذا اگر بخواهیم زندگی ما روز بهتر شود و بر افسردگی غلبه کنیم باید تجارب مثبت و خوب ما بسیار بیشتر از تجارب منفی و بد ما شود. انسان صرفاً موجودی اندیشه‌ورز نیست، بلکه موجودی است که عشق و ورزی هم می‌کند و محبت یکی از مهمترین عواطف و شیرین‌ترین احساس‌ها است. انسان با این احساس بسیاری از دشواری‌ها را به راحتی تحمل می‌کند و تلخی‌های زندگی را پشت سر می‌گذارد [۱]. همه‌گیری COVID-19 منجر به بزرگترین اختلال در آموزش تا کنون شده است. در اواسط ماه ژوئیه ۲۰۲۰، مدارس در بیش از ۱۶۰ کشور جهان بسته شد و بیش از یک میلیارد دانش‌آموز را تحت تاثیر قرار داد [۴]. با توجه به پاندمی ویروس کرونا، آموزش و پرورش در همه مقاطع طی ماه‌های گذشته و از سال ۲۰۲۰ تا کنون متزلزل گشته است [۵]. بحران سلامتی جسمی و عاطفی شکاف جدیدی در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ایجاد کرده و شکاف‌های موجود را تشدید کرده است. همچنین آینده‌آموزش و پرورش را نیز تهدید می‌کند؛ به طوری که می‌توان گفت دانش‌آموزان کم‌درآمد بدترین اثرات مخرب این بیماری همه‌گیر را متحمل شده‌اند. معلمان، چه کم‌تجربه و چه با تجربه، در معکوس کردن این تأثیرات منفی اثرگذار خواهند بود. با پرداختن به چالش‌های جهان‌پس از همه‌گیری کرونا، معلمان می‌توانند نسلی از دانش‌آموزان را از آسیب‌های درازمدت نجات دهند [۶]. بنابراین ما در لحظه تعیین‌کننده‌ای برای کودکان، نوجوانان و جوانان جهان هستیم. ما قبل از همه‌گیری با یک بحران یادگیری مواجه بودیم و اکنون ما با یک فاجعه نسلی

نظرخواهی از دانش آموزان نشان داد که حمایت عاطفی معلمان از آنان انگیزه آنان را افزایش می دهد و همچنین فرصت های مناسبی برای اعمال استقلال در فعالیت های روزمره خود به دست می آورند و روابط مثبت بیشتری با همسالان خود تجربه می کنند. بر اساس آنچه بیان شد در این تحقیق در صدد بررسی تاثیر عواطف و احساسات مثبت، مهربانی، عشق ورزی معلمان، و اولیای مدرسه در این شرایط سخت کرونایی بر روحیه، انگیزه، سلامت روان و تاب آوری تحصیلی دانش آموزان بر اساس شواهد تجربی انجام شده می باشیم.

روش تحقیق

تجربه جوهر دانایی، خبرگی و تخصص است. تجربه مفهوم آزمون و از آزموده خویش آموختن است. تجربه منبع اصلی آموزش مدیریت، وظایف، مسئولیتها و چالشهای شغلی است [۱۶]. معلمان عموماً و دست اندرکاران آموزش به تجارب ارزنده ای دست می یابند و شک نیست تک تک ایشان گنجینه ای از تجارب و یافته های با ارزشی هستند. هر عملی که انجام می شود می تواند حاوی تجاربی باشد که به کار بستن آن در اعمال آینده کیفیت و کمیت انجام عمل را بهبود می بخشد. بدین ترتیب تجربه نگاری عبارت است از اندیشیدن به تجارب حاصل از انجام امور و ثبت کردن و ماندگار نمودن آن است. بدین ترتیب تجربه نگاری آمیزه ای از اندیشه و آزمایش و نگاشتن و تعامل و انتقال تجارب است [۱۷]. مستندسازی یعنی ثبت (مکتوب نمودن)، گردآوری، تنظیم و تدوین، دسته بندی و نگاهداری اطلاعات و مفاهیمی که خود از فعالیتی هدفمند، دقیق و منظم حکایت دارد [۱۶]. تجربه نگاری سرمشق پژوهش و تفکر است. تجربه نگاری می تواند اهداف و ابعاد عمده ای را در رابطه با پرورش حرفه ای، فکور، رشد یابنده، سازمانی، یادگیرنده و پژوهنده، شکل دهی آموزشگاه های پویا و با نشاط و تقویت خودباوری پژوهش و احراز شایستگی های معلمان، اهداف و ابعاد عمده ای را برآورده سازد. تجربه نگاری می تواند شامل محورهای زیر باشد:

- ۱- عنوان و موضوع تجربه
  - ۲- شرح نحوه شکل گیری تجربه
  - ۳- کاربردها و اثرات بکارگیری تجربه در آموزش
  - ۴- پیشنهادهایی برای دیگر همکاران
  - ۵- زمینه هایی که تجربه می تواند بکارآید و گسترش یابد [۱۷].
- در این تحقیق جامعه آماری شامل ۵ مدرسه روستایی (۴ مدرسه در استان مازندران و یک مدرسه در استان هرمزگان) و ۲ پژوهشسرای دانش آموزی بوده است.

در مقام مربی و سرمشق نیز عمل می کنند یا روابط مثبتی را برقرار می کنند، برای پرورش تاب آوری تحصیلی و بهبود عملکرد تحصیلی دانش آموزان مهم و حیاتی هستند. جوادی پور و همکاران (۱۳۹۸) [۱۰] به بررسی تاثیر عاطفه مثبت بر انگیزش دانش آموزان در ورزش و پیشرفت تحصیلی پرداختند. نتایج نشان داد که القای تاثیر مثبت باعث افزایش انگیزه پیشرفت تحصیلی پسران شده است. یوسف پورکرباسدهی و اکبری (۱۳۹۷) [۱۱] به بررسی قابلیت پیش بینی اهمال کاری تحصیلی براساس عاطفه مثبت و منفی در دانش آموزان مقطع متوسطه پرداختند. نتایج نشان داد بین نمره اهمال کاری تحصیلی با عاطفه مثبت رابطه منفی و با عاطفه منفی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. بر این اساس می توان نتیجه گرفت که عاطفه مثبت و منفی با اهمال کاری تحصیلی دانش آموزان مقطع متوسطه رابطه داشته و تاحدودی قادر به پیش بینی معنی دار آن هستند. قربانی و شاهی (۱۳۹۶) [۱۲] به بررسی عاطفه مثبت در دانش آموزان دختر مقطع متوسطه دوره دوم پرداختند. نتایج نشان داد که بین هیجان خواهی، عاطفه مثبت و سرسختی روانشناختی با خلاقیت رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. همچنین بین هیجان خواهی، عاطفه مثبت و سرسختی روانشناختی با تفکر انتقادی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد؛ به طوری که هیجان خواهی، عواطف مثبت، سرسختی روانشناختی پیش بینی کننده های خلاقیت و تفکر انتقادی هستند. استیچیر^۳ و همکار (۲۰۲۱) [۱۳] به بررسی تاثیر COVID-19 بر سلامت روانی اجتماعی دانش آموزان پرداختند. بدیهی است که تعطیلی مدارس ناشی از پدیده کووید، تاثیر منفی بر سلامت روان کودکان و نوجوانان داشته است. نمونه ای متشکل از ۱۷۳ دانش آموز در آلمان انتخاب و داده ها از طریق نظرسنجی آنلاین از آنها گردآوری شد. نتایج نشان داد که وضعیت روانی اجتماعی دانش آموزان باید توسط معلمان و روانشناسان مدرسه نظارت شوند تا حمایت کافی در طول قرنطینه ارائه شود. کامپو زونیگا^۴ و همکاران (۲۰۲۱) [۱۴] به بررسی تاثیر کووید ۱۹ بر احساسات دانش آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی پرداختند. نتایج بررسی دقیق از احساسات ۱۳۰۰۰ دانش آموز و دانشجوی طی ۸ هفته از شروع همه گیری کرونا نشان دهنده پایین بودن سطح انرژی عمومی و غلبه احساسات منفی در بین دانش آموزان و دانشجویان بدون در نظر گرفتن سطح تحصیلی آنهاست. مضطرب بودن، استرس داشتن، خستگی و افسرده بودن متداول ترین پاسخ های ثبت شده بوده است. ایجاد فضای مثبت و خوش بینی و حمایت عاطفی معلمان برای کاهش تاثیر منفی پیشنهاد می گردد. روزک^۵ و همکاران (۲۰۱۶) [۱۵] به بررسی چگونگی حمایت عاطفی معلم بر انگیزه دانش آموزان پرداختند.

شکل (۱، ۲، ۳): اجرای طرح دیوار یادگیری در مدرسه شهید اکبریان، سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰

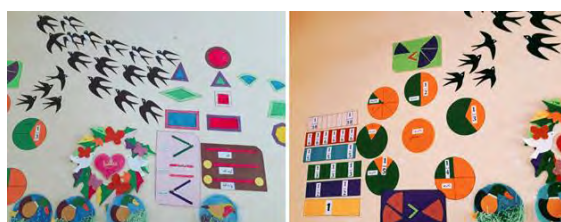
شکل (۴): اجرای طرح دیوار یادگیری در مدرسه جمال اسد آبادی، سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰

شکل ۵ و ۶: اجرای طرح دیوار یادگیری در پژوهشسرای دانش آموزی علامه، سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰

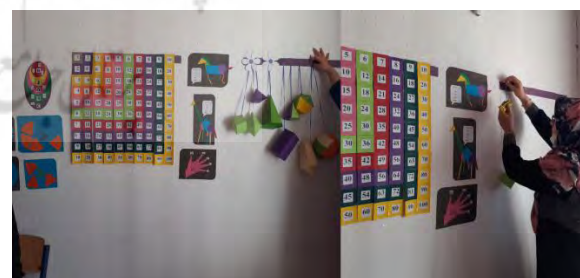
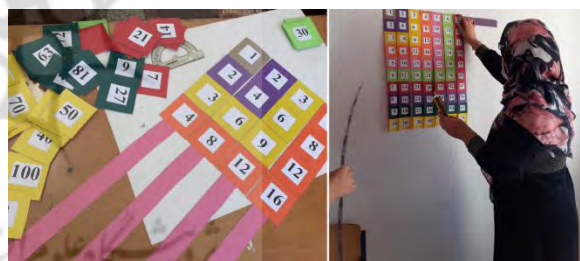
شکل (۷): طرح دیوار یادگیری در پژوهشسرای دانش آموزی زنده یاد محمدپور، سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

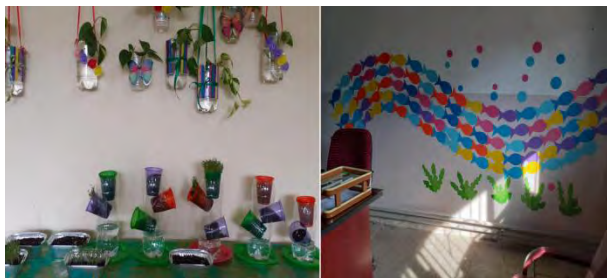

شکل (۸): طرح دیوار یادگیری در مدرسه روستایی استان هرمزگان، سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

تجربه شماره ۱: دیوارهای یادگیری

همچنان که پاندمی کووید ۱۹، آموزش را با بحران مواجه نمود؛ آموزش مجازی به عنوان سایه ای کمرنگ از واقعیت به جریان افتاد. با گذشت زمان تأثیرات سرسام آور همه گیری بر دانش آموزان و خانواده ها شامل کاهش یادگیری، افزایش تقلب، افسردگی، کم خوابی، بی حوصلگی، کاهش سلامت جسمانی و اختلال در کارهای روزمره آشکار گردید. درس ریاضی از جمله دروسی بود که تدریس و یادگیری آن به صورت مجازی مشکلتر از سایر دروس به نظر می رسید. ماهیت مجرد و انتزاعی مفاهیم ریاضی و بی علاقه‌گی دانش آموزان که در سال های تدریس حضوری در ذهن داشتیم، ما را بر آن داشت که حضور متناوب دانش آموزان را در مدرسه غنیمت بشماریم. به همین دلیل سعی کردیم از فضای خالی دیوارها استفاده کنیم. چراکه ابزار کمک آموزشی فرایند یادگیری را خوشایند می کند و حواس را به میزان بیشتری درگیر می نماید. بر این اساس تصمیم به تهیه ابزار کمک آموزشی درس ریاضی دوره ابتدایی گرفتیم. با مطالعه و تحقیق طرح ها انتخاب شدند. طرح های منتخب عبارتند از: جدول ضرب، کسرها، پاره خط، استفاده از اشکال هندسی در ایجاد شکل ها، ... . تجربه دیوارهای یادگیری در ۴ مدرسه روستایی به صورت تصاویر مستند و ارائه شده است:

شکل (۱۲، ۱۳ و ۱۴): طرح پویا سازی در مدرسه روستایی شهید دلاور عیثعلی زاده، سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

شکل (۱۵): طرح دیوار یادگیری در مدرسه روستایی شهید دلاور عیثعلی زاده، سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

تجربه شماره ۳: مستند سازی نظرات

در ادامه طرح های اجرا شده، از مدیریت محترم، همکاران، اولیا و حتی دانش آموزان بازخورد به صورت کلامی و نوشتاری گرفته شد. بازخورد های دریافتی تاحدودی نشان دهنده موفقیت آمیز بودن طرح ها و دستیابی به اهداف بودند. و هدف ما البته تلطیف روحیه دانش آموزان در شرایط سخت کرونایی و افزایش تاب آوری تحصیلی در آنان بود، که اثرات مخرب این بیماری همه گیر را متحمل شده اند. بدین تربیت سعی کردیم که حمایت عاطفی بیشتری از دانش آموزان به عمل آوریم و روحیه دانش آموزان خود را با کلمات و زبان بدن؛ پویاسازی محیط، نصب ابزار کمک آموزشی ... که برای همه برانگیزاننده و

شکل (۹): طرح دیوار یادگیری در مدرسه روستایی شهید زندی سیسرا، سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

تجربه شماره ۲: پویاسازی فضای آموزشی

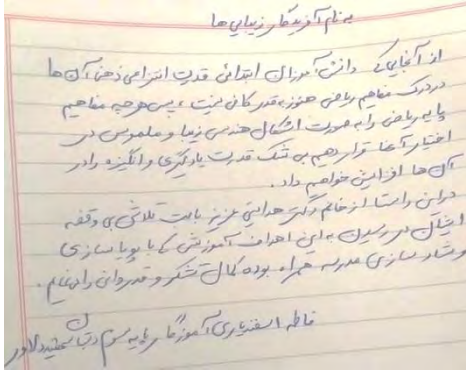

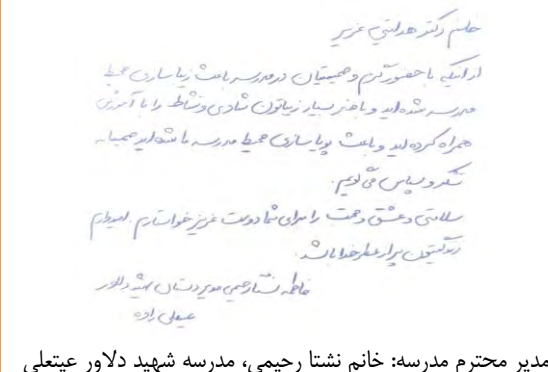
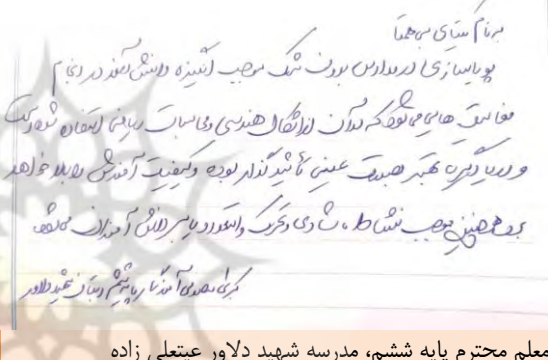

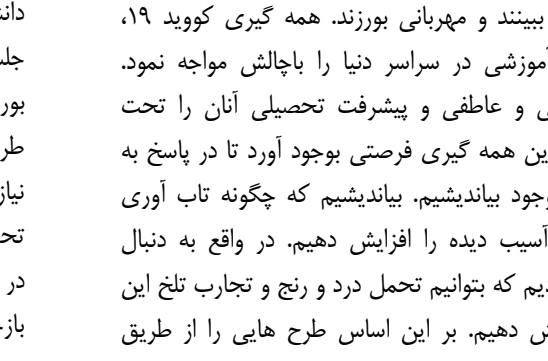
در راستای بهبود فرایند تعلیم و تربیت در این دوران تردید و پیچیدگی، از جمله راهکارهایی که مهم به نظر می رسد، محافظت از فضاهای آموزشی است. مدرسه به عنوان یک فضای فیزیکی؛ یک فضا-زمان مجزا از زندگی جمعی، خاص و متفاوت از سایر فضاهای یادگیری است که باید حفظ شود. در تمام فرایندها، هدفمان ایجاد شادی و نشاط اجتماعی در مدرسه برای حضور متناوب دانش آموزان در مدرسه بود. تجربه پویا سازی مدارس در ایام پدیده کووید ۱۹، با هدف حمایت عاطفی، شادی و نشاط در دانش آموزانی که به صورت موقت یا دائم (مناطق روستایی کتر از ۵۰ دانش آموز) در مدرسه حضور داشتند، در تصویر زیر ارائه می شود:

شکل (۱۰ و ۱۱): طرح پویا سازی در مدرسه روستایی شهید دلاور عیثعلی زاده، سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

پذیرنده است بالا ببریم. برخی نظرات در جدول زیر مستند شده است:

جدول (۱): بازخورد اولیای مدرسه و دانش آموزان

ردیف	بازخورد	ردیف	بازخورد
۱	 <p>معلم محترم مدرسه: خانم نشتا رحیمی، مدرسه شهید دلاور عیتلی زاده</p>	۳	 <p>دختر خوبمان سارا، مدرسه شهید دلاور عیتلی زاده</p>
۲	 <p>راهبر محترم آموزشی</p>	۴	 <p>دانشجو معلم گرامی</p>
۳	 <p>معلم محترم پایه ششم، مدرسه شهید دلاور عیتلی زاده</p>	۵	 <p>دانشجو معلم گرامی</p>

نتیجه گیری

مطالعات موجود انتخاب نموده و با هماهنگی های لازم در برخی مدارس روستایی اجرا نمودیم. بلکه بتوانیم تجارب مثبت و خوب را نسبت به تجارب تلخ و منفی افزایش دهیم. حضور موقتی دانش آموزان در مدرسه را لذت بخش و شیرین کنیم. در جلسات شورای معلمان تاکید بر مهربانی نمودیم. مهر و محبت بورزی و عشق ورزی را ترجیح بند اندیشه ورزی کنیم. با اجرا طرح ها، توجه به نیازهای دانش آموزان نیازمند) حتی نسبت به نیازهای اولیه آنان مانند کفش، لباس، تغذیه... و نیازهای تحصیلی مانند گوشی و تبلت واکنش داده شد، و مهربانی بیشتر در فضای مجازی نشان دادیم که عاطفه نقطه اوج معلمی است. بازخوردهای گفتاری و نوشتاری به ما نشان داد که می توانیم روحیه دانش آموزانمان را با کلمات و زبان بدن که برای همه

مدرسه، جایی است که کودکان ما می توانند در آن یاد بگیرند، مهارت بیاموزند، بازی کنند، بدونند، بخندند، بایگدیگر گفتگو کنند، مهربانی ببینند و مهربانی بورزند. همه گیری کووید ۱۹، سیستم های آموزشی در سراسر دنیا را باچالش مواجه نمود. سلامتی جسمی و عاطفی و پیشرفت تحصیلی آنان را تحت تاثیر قرار داد. این همه گیری فرصتی بوجود آورد تا در پاسخ به چالش های موجود بیاندیشیم. بیاندیشیم که چگونه تاب آوری دانش آموزان آسیب دیده را افزایش دهیم. در واقع به دنبال راهکارهایی بودیم که بتوانیم تحمل درد و رنج و تجارب تلخ این دوران را افزایش دهیم. بر این اساس طرح هایی را از طریق

- در مورد چگونگی ایجاد یک کلاس درس دلپذیر، ایمن و راحت از کودکان پیشنهاداتی بخواهید. کودکان می توانند پیشنهاداتی ارائه دهند؛ به تزیین دیوارهای کلاس با پیام های رنگارنگ و خوشامدگویی کمک کنند، همچنین کودکان را به خاطر مشارکت و تلاششان تحسین کنید.

- **مراقبت تغییر رفتار کودکان باشید.** اگر متوجه تغییرات قابل توجهی در رفتار دانش آموز شدید و این تغییر در طول زمان ادامه پیدا کرد و مانع از عملکرد آنها شد، مشاوره و راهنمایی لازم را انجام دهید.

- **تشویق به بازی و ورزش برای ارتقای تعامل بین دانش آموزان.**

- **الگوی رفتارهای مقابله ای خوبی برای دانش آموزان باشید؛ آرام، دلسوز و صادق باشید.** معلمان می توانند الگوهای مثبتی برای دانش آموزان خود باشند، بچه ها به شما نگاه می کنند و از مهارت هایی که روزانه برای مقابله با موقعیت استرس زا استفاده می کنید، یاد می گیرند.

در پایان از همه عزیزانی که در اجرای طرح ها ما را یاری نمودند سپاسگزاریم. از مدیریت محترم منطقه جناب آقای مهرقاسمی، مدیریت محترم پژوهشسرا آقای دکتر رودبارکی، مدیریت محترم مدرسه سرکار خانم نشتا رحیمی، کارشناس محترم آموزش ابتدایی سرکار خانم آموزگار کمال تشکر و قدردانی را داریم.

واژه نامه

1. Fredrickson	فردریکسون
2. Isen	آیسن
3. Scheer	استچیر
4. Camacho-Zuniga	کاماچو زونیگا
5. Ruzek	روزک
6. Unicef	یونیسف

فهرست منابع

- [1] Jerare J. Book of intellectual and emotional currents of children and adolescents. Tehran: Avari Noor. 2013. [Persian]
- [2] Limia M. The concept of emotions: Understanding emotions to live better. Translation: Kaveh Mir Abbasi (2013). Tehran: Pendar Taban. 2013 [Persian]
- [3] Vulpe A, Dafinoiu I. Positive emotions' influence on attitude toward change, creative thinking and their relationship with irrational thinking in Romanian adolescents. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 2011; 30:1935-1941.

برانگیزاننده و پذیرنده است، بالا ببریم. به معلمان خود گفتیم که انتظار نداریم تمام تمام مسئولیت تمام مشکلات ناشی از این شرایط را برعهده بگیرند اما می توانند نقش مهمی در کمک به دانش آموزان خود در هر سطح اجتماعی و اقتصادی ایفا کنند تا در این شرایط تاب آوری تحصیلی آنان را افزایش داده و اهمال کاری تحصیلی را کاهش دهند و بتوانند بهترین عملکرد خود را ارائه دهند. از آنجاییکه والدین با تصمیم گیری در مورد حضور فرزندان خود در مدرسه یا یادگیری از راه دور مواجه بودند، ما به عنوان اولیای مدرسه نگران سلامت عاطفی و روانی کودکان نیز بودیم. ثر این میان بهتر بود راهکارهایی را انتخاب می کردیم که سلامت عاطفی و تاب آوری تحصیلی را تقویت کند. بازخوردهای دریافتی به ما نشان داد که پیامدهای ناشی از تلاش و کوشش ما در اجرای طرح ها با نتایج تحقیق اشاره شده در مقدمه تحقیق همسویی دارد. بدین ترتیب نتایج تحقیق کاربردی ما با نتایج تحقیق آرذا و همکاران (۱۳۹۹) [۸]، افضلی و همکاران (۱۳۹۸) [۱۷]، جواد پور و همکاران (۱۳۹۸) [۱۰]، یوسف پورکرباسدهی و اکبری (۱۳۹۷) [۱۱]، قربانی و شاهی (۱۳۹۶) [۱۲]، استچیر و همکار (۲۰۲۱) [۱۳]، کاماچو زونیگا و همکاران (۲۰۲۱) [۱۴]، روزک و همکاران (۲۰۱۶) [۱۵] همسو بوده است به طوری نتایج همه تحقیقات نشان دادند که حمایت عاطفی معلمان از دانش آموزان در طول قرنطینه انگیزه دانش آموزان، سطح انرژی عمومی آنان، سلامت روان آنان را بهبود می بخشد. یونیسف (۲۰۲۰) چند راهکار را برای معلمان پیشنهاد داد که در خلال پدیده کووید ۱۹ تا زمان بازگشت به مدرسه؛ می تواند از سلامت روانی دانش آموزان حمایت کند:

- **به نگرانی های کودکان گوش کنید؛** کووید ۱۹ و تعطیلی مدارس بر سلامت روانی و رفاه بسیاری از کودکان و نوجوانان تاثیر گذاشته است. به عنوان یک معلم گوش دادن به نگرانی های دانش آموزان و نشان دادن درک و همدلی با آنان مهم است. به دانش آموزان خود این فرصت را بدهید که با شما گفتگو داشته باشند و با شما دوباره ارتباط برقرار کنند و در مورد نگرانی هایی که در زمان تعطیلی مدرسه داشتند بحث کنند.

- **وضعیت کودکان را بررسی کنید؛** ممکن است برخی مشکل تمرکز داشته باشند، لذا فرصت هایی را برای کودکان فراهم کنید تا استراحت کنند، حرکت کنند و دوباره با دوستان و همسالان خود ارتباط برقرار کنند.

- **اطلاعات دقیقی از کووید ۱۹ به کودکان ارائه بدهید؛** با بازگشت کودکان به مدرسه ممکن است افکار و سوالاتی متفاوت در مورد کووید داشته باشند. کودکان به اطلاعات واقعی نیاز دارند.

- [11] Yousef Pourkarbasdehi A, Akbari B. Predicting academic procrastination based on positive and negative emotions in high school students, 11th International Conference on Psychology and Social Sciences, Tehran. 2018. [Persian]
- [12] Ghorbani M, Shahi Y. Positive emotion in female high school students in the second year, 8th International Conference on Accounting and Management and 5th Conference on Entrepreneurship and Open Innovation, Tehran. 2017. [Persian]
- [13] Scheer D, Laubenstein D. The Impact of COVID-19 on Mental Health: Psychosocial Conditions of Students with and without Special Educational Needs. *Social Sciences*, 2021; 10(11): 405.
- [14] Camacho-Zuñiga C, Pego L, Escamilla J, Hosseini S. The impact of the COVID-19 pandemic on students' feelings at high school, undergraduate, and postgraduate levels. *Heliyon*, 2021; 7(3): e06465.
- [15] Ruzek EA, Hafen CA, Allen JP, Gregory A, Mikami AY, Pianta RC. How teacher emotional support motivates students: The mediating roles of perceived peer relatedness, autonomy support, and competence. *Learning and instruction*, 2016; 42: 95-103.
- [16] Practice site. Empiricism and documentation of experiences. <http://practice.ir/blog>. 2018 [Persian]
- [17] Asghari Nikah SM. Experimentation in educational activities. *Exceptional Education*, 2006; 5 (25): 34-43. [Persian]
- [4] Guterres A. The future of education is here. Available at: <https://www.un.org/en/coronavirus/future-education-here>. 2020
- [5] Ayotte-Beaudet J. Outdoor education at universities can be a positive legacy of COVID-19. Available at: <https://theconversation.com/outdoor-education-at-universities-can-be-a-positive-legacy-of-covid-19-149308>. 2021
- [6] Western Governors University. Shaping the future of education after COVID-19. Available at: <https://www.wgu.edu/blog/shaping-future-education-after-covid-192101.html>. 2021.
- [7] Mohseni H. From feeling and emotion to memory and learning. Tehran: Librarian. 2018. [Persian]
- [8] Areza M, Ranjbar MJ, Yahyazadeh Jelodar S. The relationship between perception of teacher emotional support and academic resilience in primary school students in Amol, Fifth National Conference on New Approaches in Education and Research, Mahmoudabad, 2020. [Persian]
- [9] Afzali L, Hejazi A, Gholam A, Lavasani M, Ejei J, Afrooz Gh. Attitudes of teachers, parents, school counselors and students towards the components of resilient school: A qualitative study. *Applied Psychological Research (Psychology and Educational Sciences)*, 2019; 10 (2): 19-33. [Persian]
- [10] Javadipour M, Fadavi Rudsari A, Ali M, Abedi F. The effect of positive emotion on students' motivation in sports and academic achievement. *International Journal of Education*, 2019; 1 (1), 17-26. [Persian]